

Dosarul nr. 2r-153/2023
2-22017260-01-2r-06042023

Prima instanță: Judecătoria Căușeni, sediul Ștefan Vodă (A. Postu)
Instanța de apel: Curtea de Apel Chișinău (A. Panov, A. Braga, V. Mihaila)

Î N C H E I E R E

14 iunie 2023

mun. Chișinău

Curtea Supremă de Justiție

Completul de judecată, în componența:
Președinte, judecător
judecători

Viorica Puica
Oxana Parfeni
Ion Malanciuc

examinând recursul declarat de către Clavdia Bulboaca,
în cauza civilă, intentată la cererea de chemare în judecată depusă de către
Clavdia Bulboaca împotriva lui Sergiu Ciocoi cu privire la încasarea prejudiciului
moral,
împotriva încheierii din 08 februarie 2023 a Curții de Apel Chișinău,

c o n s t a t ă :

La 04 februarie 2022, Clavdia Bulboaca a depus cerere de chemare în judecată
împotriva lui Sergiu Ciocoi cu privire la încasarea prejudiciului moral.

Prin hotărârea din 19 octombrie 2022 a Judecătoriei Căușeni, sediul Ștefan
Vodă, a fost respinsă acțiunea ca neîntemeiată.

Nefiind de acord cu hotărârea instanței de fond, la 01 noiembrie 2022, apelanta
Clavdia Bulboaca, a depus cerere de apel împotriva hotărârii din 19 octombrie 2022
a Judecătoriei Căușeni, sediul Ștefan Vodă, solicitând admiterea cererii de chemare
în judecată.

Prin încheierea din 03 ianuarie 2023 a Curții de Apel Chișinău, nu s-a dat curs
cererii de apel depusă de apelanta Clavdia Bulboaca.

I s-a comunicat apelantei Clavdia Bulboaca, că necesită să prezinte, în
cancelaria Curții de Apel Chișinău, apelul motivat dactilografiat cu indicarea
motivelor de fapt și de drept pe care se întemeiază apelul și probele invocate în
susținerea apelului, dovada de plată a taxei de stat în sumă de 75,00 lei și că i se
acordă termen de 10 zile din momentul recepționării prezentei încheieri să lichideze
neajunsurile menționate. În caz contrar cererea de apel nu va fi considerată depusă
și va fi restituită conform art.369 alin.(1) din Codul de procedură civilă. S-au adus
la cunoștință urmările art.369 alin.(1¹) din Codul de procedură civilă, ce survin în
urma neexecutării prezentei încheieri (f.d. 37-39).

Prin încheierea din 08 februarie 2023 a Curții de Apel Chișinău, a fost restituită
cererea de apel depusă de apelanta Clavdia Bulboaca, pentru neîndeplinirea

indicațiilor instanței de apel, expuse în încheierea din 03 ianuarie 2023 a Curții de Apel Chișinău.

La 14 martie 2023, Clavdia Bulboaca, a depus recurs împotriva încheierii din 08 februarie 2023 a Curții de Apel Chișinău, prin care a solicitat repunerea în termenul de depunere a recursului, casarea încheierii contestate, cu restituirea cauzei spre rejudecare (f.d. 83, 83 verso).

În motivarea recursului a invocat că, este pensionară și nu este în stare de a achita taxa de stat stabilită de către instanță.

De asemenea, a indicat că cererea de apel care a depus-o inițial, o consideră a fi motivată.

În final, a notat că a făcut cunoștință cu încheierea din 08 februarie 2023 a Curții de Apel Chișinău la 21 februarie 2023. A solicitat repunerea în termenul de declarare a recursului, or, abia la 09 martie 2023 CNAJGS i-a desemnat un avocat pentru a o reprezenta în fața Curții.

În conformitate cu art. 426 alin. (3) din Codul de procedură civilă, recursul împotriva încheierii se examinează în termen de 2 luni într-un complet din 3 judecători, pe baza copiei certificate sau electronice a dosarului, pe baza recursului și a referinței la recurs, fără examinarea admisibilității și fără participarea părților.

Studiind materialele cauzei în raport cu argumentele invocate în recurs, Completul de judecată al Curții Supreme de Justiție consideră că urmează a fi restituit recursul ca fiind depus în afara termenului legal.

În conformitate cu art. 426¹ alin. (1) lit. a) din Codul de procedură civilă, instanța de recurs este în drept să restituie recursul împotriva încheierii dacă cererea de recurs a fost depusă în afara termenului legal, iar recurentul nu solicită repunerea în termen sau instanța de recurs a refuzat să efectueze repunerea în termen.

Conform art. 110 din Codul de procedură civilă, termen de procedură este intervalul, stabilit de lege sau de judecată (judecător), în interiorul căruia instanța (judecătorul), participanții la proces și alte persoane legate de activitatea instanței trebuie să îndeplinească anumite acte de procedură ori să încheie un ansamblu de acte.

Articolul 111 alin. (1) din Codul de procedură civilă indică că actele de procedură se efectuează în termenul prevăzut de lege.

În conformitate cu art. 113 din Codul de procedură civilă, dreptul de a efectua actul de procedură încetează odată cu expirarea termenului prevăzut de lege ori stabilit de instanța de judecată. Nerespectarea termenului atrage după sine decăderea din dreptul de a efectua actul de procedură, dacă legea nu prevede altfel.

Conform art. 425 din Codul de procedură civilă, termenul de declarare a recursului împotriva încheierii este de 15 zile de la comunicarea încheierii.

În acest sens, Completul de judecată reține că termenul de declarare a recursului este un termen de procedură imperativ, astfel încât nerespectarea acestuia atrage decăderea din dreptul de a mai exercita calea de atac, fără a iniția o abordare a recursului în fond. Impunerea unui termen de valorificare a căii de atac are ca scop disciplinarea justițiabililor și garantarea securității raporturilor juridice.

Decăderea din dreptul de acces la jurisdicția Curții Supreme de Justiție constituie de asemenea un factor de securitate juridică, conținută în regula de 15 zile, care curge de la data comunicării încheierii (contestate) recurentului și împiedică o permanentă repunere în discuție a soluțiilor irevocabile pronunțate de instanțele de judecată.

Potrivit art. 100 alin. (1) din Codul de procedură civilă, cererea de chemare în judecată și actele de procedură se comunică participanților la proces și persoanelor interesate, contra semnătură, prin intermediul persoanei împuternicite, prin poștă, cu scrisoare recomandată și cu aviz de primire, prin intermediul biroului executorului judecătoresc, la adresa electronică indicată în cererea de chemare în judecată sau înregistrată prin intermediul Programului integrat de gestionare a dosarelor, sau prin alte mijloace care să asigure transmiterea textului cuprins în act și confirmarea primirii lui, precum și prin delegație judiciară.

Din suportul probator prezent la actele cauzei rezultă că prin hotărârea din 19 octombrie 2022 a Judecătorei Căușeni, sediul Ștefan Vodă, a fost respinsă acțiunea ca neîntemeiată.

Nefiind de acord cu hotărârea instanței de fond, la 01 noiembrie 2022, apelanta Clavdia Bulboaca, a depus cerere de apel împotriva hotărârii din 19 octombrie 2022 a Judecătorei Căușeni, sediul Ștefan Vodă, solicitând admiterea cererii de chemare în judecată.

Prin încheierea din 03 ianuarie 2023 a Curții de Apel Chișinău, nu s-a dat curs cererii de apel depusă de apelanta Clavdia Bulboaca.

I s-a comunicat apelantei Clavdia Bulboaca că, necesită să prezinte, în cancelaria Curții de Apel Chișinău, apelul motivat dactilografiat cu indicarea motivelor de fapt și de drept pe care se întemeiază apelul și probele invocate în susținerea apelului, dovada de plată a taxei de stat în sumă de 75,00 lei și că i se acordă termen de 10 zile din momentul recepționării prezentei încheieri să lichideze neajunsurile menționate. În caz contrar cererea de apel nu va fi considerată depusă și va fi restituită conform art.369 alin.(1) din Codul de procedură civilă. S-au adus la cunoștință urmările art.369 alin.(1¹) din Codul de procedură civilă, ce survin în urma neexecutării prezentei încheieri (f.d. 37-39).

Prin încheierea din 08 februarie 2023 a Curții de Apel Chișinău, a fost restituită cererea de apel depusă de apelanta Clavdia Bulboaca, pentru neîndeplinirea indicațiilor instanței de apel, expuse în încheierea din 03 ianuarie 2023 a Curții de Apel Chișinău.

La acest capitol, se reține că la 14 februarie 2023 Curtea de Apel Chișinău a expediat încheierea din 08 februarie 2023, Clavdiei Bulboaca (f.d. 75).

De asemenea, la materialele cauzei se atestă că la 20 februarie 2023, Clavdia Bulboaca a făcut cunoștință cu materialele cauzei și nemijlocit cu încheierea din 08 februarie 2023 a Curții de Apel Chișinău (f.d. 77).

Mai mult, în textul recursului înaintat, recurenta confirmă că a recepționat încheierea contestată la 21 februarie 2023 (f.d. 83 verso).

Analizând circumstanțele cauzei în raport cu normele de drept citate supra, Completul de judecată al Curții Supreme de Justiție constată că Clavdia Bulboaca, a declarat recurs împotriva încheierii din 08 februarie 2023 a Curții de Apel Chișinău, cu încălcarea evidentă a termenului imperativ prevăzut la art. 425 din Codul de procedură civilă.

În conformitate cu art. 116 alin. (1) și (3) din Codul de procedură civilă persoanele care, din motive întemeiate, au omis termenul de îndeplinire a unui act de procedură pot fi repuse în termen de către instanță.

La cererea de repunere în termen se anexează probele ce dovedesc imposibilitatea îndeplinirii actului. Totodată, trebuie efectuat actul de procedură care

nu a fost îndeplinit în termen (să fie depusă cererea, să fie prezentate documentele respective etc.).

Din normele legale citate supra rezultă că, termenul de declarare a recursului poate fi restabilit dacă persoanele îndreptățite solicită acest lucru și prezintă probe veridice ce confirmă imposibilitatea de a fi putut depune recursul în termen.

La caz, recurenta a solicitat repunerea în termen, însă nu a prezentat probe și nu a făcut dovada circumstanțelor care a împiedicat-o să depună în termen recursul asupra încheierii din 08 februarie 2023, or, cele indicate în recurs (a solicitat avocat din oficiu și abia la 09.03.2023 i-a fost acordat) sunt apreciate de către instanța de recurs ca fiind alegeri pur declarative.

Conform art. 61 alin. (1) din Codul de procedură civilă, participanții la proces sunt obligați să se folosească cu bună-credință de drepturile lor procedurale.

Această obligație rezultă și din dispozițiile art. 56 alin. (3) din Codul de procedură civilă, care indică că participanții la proces sunt obligați să se folosească cu bună-credință de drepturile lor procedurale. În cazul abuzului de aceste drepturi sau al nerespectării obligațiilor procedurale, se aplică sancțiunile prevăzute de legislația procedurală civilă.

De altfel, instanța de recurs reiterează că exercitarea unui drept de către titularul său nu poate avea loc decât într-un anumit cadru, prestabilit de legiuitor, cu respectarea anumitor exigențe, cărora li se subsumează și instituirea unor termene, după a căror expirare valorificarea respectivului drept nu mai este posibilă, or, prevederile art. 15 din Codul de procedură civilă stipulează expres că participanții la proces și alte persoane interesate ale căror drepturi, libertăți ori interese legitime au fost încălcate printr-un act judiciar pot exercita căile de atac împotriva acestuia în condițiile legii.

Având în vedere că prezentul recurs a fost declarat la 14 martie 2023, cu încălcarea evidentă a termenului legal prevăzută la art. 425 din Codul de procedură civilă (termenul limită fiind 07 martie 2023, or, Clavdia Bulboaca la 20 februarie 2023 a făcut cunoștință cu materialele cauzei și nemijlocit cu încheierea contestată), fără indicarea în sensul art. 116 din Codul de procedură civilă a vreunui motiv justificativ de repunere în termen a recursului, Completul de judecată al Curții Supreme de Justiție consideră că cererea de recurs urmează a fi restituită ca fiind depusă în afara termenului legal.

Completul de judecată reține că respectarea de către părți a termenelor legale constituie o obligație pozitivă a părților și are menirea să asigure buna funcționare a justiției, iar repunerea în termen poate fi admisă doar în cazurile expres prevăzute de lege și doar în situația în care partea când înaintează o cerință de repunere în termen, o justifică prin probe pertinente și admisibile în temeiul art. 116, 118, 121, 122 și art. 425 din Codul de procedură civilă, prin care s-ar dovedi că omiterea termenului a fost cauzată din motive întemeiate.

Admiterea spre examinare a unui recurs tardiv poate duce la încălcarea principiului securității raporturilor juridice garantat de art. 6§1 din Convenția Europeană pentru Apărarea Drepturilor Omului și a Libertăților Fundamentale.

Instanța de recurs accentuează că o asemenea soluție este compatibilă cu standartele înserate în textul art. 6§1 din Convenția Europeană pentru Apărarea Drepturilor Omului și a Libertăților Fundamentale, încuviințarea exercitării unei căi ordinare de atac în urma rămânerii definitive a actului jurisdicțional valabil adoptat în lipsa unor circumstanțe fundamentale și obligatorii, ar însemna de fapt încălcarea

principiului securității raporturilor juridice și a drepturilor celorlalte părți la un proces echitabil.

În susținerea opiniei enunțate, Completul de judecată al Curții Supreme de Justiție invocă și hotărârea Curții Europene a Drepturilor Omului în speța Melnic c. Moldovei din 14 noiembrie 2006, definitivă din 14 februarie 2007, precum și hotărârea Curții Europene a Drepturilor Omului în cauza Ponomaryov c. Ucrainei, hotărârea din 03 aprilie 2008, definitivă din 29 septembrie 2008, unde se notează că deși în speță nu era vorba despre desființarea unei hotărâri judecătorești definitive și irevocabile în urma admiterii unei căi extraordinare de atac în lumina unor circumstanțe nou descoperite, ci de redeschiderea unui proces prin repunerea în termenul de introducere a unei căi ordinare de atac, totuși reînnoirea acestui termen pentru motive neconvingătoare, reprezintă o soluție care ar putea înfrânge principiul securității raporturilor juridice într-un mod similar cu o cale extraordinară de atac.

Din considerentele menționate și având în vedere faptul că recursul a fost depus cu omiterea termenului prevăzut la art. 425 din Codul de procedură civilă, fără justificarea omiterii acestui termen, Completul de judecată al Curții Supreme de Justiție ajunge la concluzia de a restitui recursul declarat de Clavdia Bulboaca, ca fiind depus în afara termenului legal.

În conformitate cu art. 269-270, art. 426¹ alin. (1) lit. a) și alin. (2), art. 428 din Codul de procedură civilă, Completul de judecată al Curții Supreme de Justiție

d i s p u n e :

Se respinge cererea Clavdiei Bulboaca cu privire la repunerea în termenul de declarare a recursului, ca neîntemeiată.

Se restituie recursul declarat de către Clavdia Bulboaca, împotriva încheierii din 08 februarie 2023 a Curții de Apel Chișinău emisă în cauza civilă intentată la cererea de chemare în judecată înaintată de către Clavdia Bulboaca împotriva lui Sergiu Ciocoi cu privire la încasarea prejudiciului moral, ca fiind depusă în afara termenului legal.

Încheierea nu se supune niciunei căi de atac.

Președinte, judecător

judecători

Viorica Puica

Oxana Parfeni

Ion Malanciuc